

Dissertatio inauguralis sistens observationes nonnullas zootomicas os cordis cervi, claviculas felis, os thoracicum limacis agrestis et intestina coeca urogalli spectantes : quam praeside Carolo Friderico de Kielmeyer ... pro gradu doctoris mense Nov. MDCCCXIV. / publice proponit Jacobus Christophorus Lüthi.

Contributors

Lüthi, Jacobus Christophorus.
Huzard, J.-B. 1755-1838
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Tubingae : Typis Schrammianis, [1814]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/x6aerfpy>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO INAUGURALIS
SISTENS
OBSERVATIONES NONNULLAS ZOOTOMICAS
OS CORDIS CERVI, CLAVICULAS FELIS,
OS THORACICUM LIMACIS AGRESTIS
ET
INTESTINA COECA UROGALLI
SPECTANTES.

QUAM
PRAESIDE
CAROLO FRIDERICO
DE KIELMEYER

MED. DOCT. EJUSQUE PROF. PUBL. ORD.
REG. ORD. MERIT. CIV. EQUITE

PRO GRADU DOCTORIS MEDICINAE
MENSE NOV. MDCCCXIV.

PUBLICE PROPONIT

JACOBUS CHRISTOPHORUS LÜTHI
HELVETO - RICHTERSCHWYLANUS.

TUBINGAE
TYPIS SCHRAMMIANIS.

DISSECTATIO ANATOMICA

DE

OSTEAE ET ARTICULI

OS CORONAE, CLAVICULA ET

OS THORACICUM - LAMINA

ET

INTESTINA COECA PROCALLI

SPECTANTE

DE

FRANCO

CAROLO FRIEDRICO

DE KIEFMEYER

MDCCCLXXXIII

MDCCCLXXXIII

MDCCCLXXXIII

MDCCCLXXXIII

MDCCCLXXXIII

JACOBUS CHRISTOPHORUS LETHI

MDCCCLXXXIII

MDCCCLXXXIII

MDCCCLXXXIII

Handwritten signature and notes in the bottom left corner.

I. OBSERVATIO DE OSSE CRUCIFORMI IN CORDE
CERVI ELAPHI.

Ossa eorumque substituta in serie animalium musculos plerumque comitantur, illaque singula, licet compage et textura ibi admodum varia, cum his singulis in animalibus individuis tam constanter coëxistunt, ut non modo fines et usus hujus coëxistentiae jam exinde hariolari, sed et ad nexum quendam causalem concludere possis, quo genesis organorum utriusque generis teneatur et cohaereat. Secretio et depositio materiae osseae cum secretionem et depositionem materiae muscularis ita conjuncta videtur, ut natura et praesentia illius naturam et praesentiam hujus determinet. Exceptionem quidem a coëxistentiae regula facere videntur insecta, si crustacea removeantur, et in vermium classe nudaе mollesque species, larvae amphibiorum et pisces juniores. Sed et in his aliae secretiones et depositiones vices osseae gerunt, ut facile ostendi posset; et ossium functio, qua musculus mechanice ferviunt, in ejusmodi animalibus numero, situ et nexu musculorum ipsorum compensatur. Dandum interim est,

regulam illam longe constantiorem deprehendi in animalibus rubrisanguibus adultis et ne pisces quidem cartilagineos exceptionem ibi subministrare. Si vero ad singulos musculos attenditur etiam in hoc animalium agmine exceptiones facile inveniuntur. Nam si et juste diaphragma mammalium musculosum huc haud refertur, quippe quod costis, columnae vertebrali, et sterno tanquam ossibus appertinet tamen quoad ossa cornua musculis privata et quoad musculos cor rubrisanguinum et canalis intestinalis, praecipue ventriculus avium musculosus, in quotanta substantiae musculosae massa concervata est, musculi cutanei et panniculi carnosus integumentorum, qui in erinaceo europaeo tantae molis et extensionis sunt, exceptiones parant, tanquam musculi ossibus destituti, nisi quoad erinaceum aculeos cutis in dorsali corporis facie, ubi panniculus carnosus praecipue extenditur, pro substituto osseo accipere velis. Morboso quidem statu cor praecipue concrementis osseis, quae ibi nascuntur, favet, at in statu naturali neque cor neque ventriculus avium musculosus ossea rudimenta ostendit, licet in ventriculis minus musculosis cancerorum, in ingluvie chitonum et si tricuspitem styli cristallini huc referre velis, in ventriculo pholadum aliorumque molluscorum osseus apparatus ex ore quasi remotus et in ventriculum dislocatus, haud mediocri consilio constructus, adsit. Proclivem vero esse naturam etiam in musculo cordis in

ejus statu naturali ad genesin osseam exemplo cervi elaphi probatur. In omnibus nempe hujus speciei individuis masculis adultis et ad generandum aptis, quod exacto triennio vel quadriennio fit, in septo ventriculorum, in vicinia ortus aortae ossiculum invenitur, longitudine pollicem et maxima sua latitudine tertiam pollicis partem aequans. Forma sua dentem incisivum refert, in quo radix elongata, compressa, angustior, conica et corona latior compressa, superne in apicem desinens et utrinque oblique truncata, ut crucis forma quodammodo oriatur, distinguui possunt. Faciem habet concavam membranae tendineae connexam versus aortae parietem exteriorem et convexiorem musculo septi adcretam. Quoad situm ex longitudine sua in septo cordis positum est et cum apice radice suae apicem cordis spectat. Forma ossiculi in individuis vix variat et constans est, volumen vero et massa cum aetate paulum augetur. In individuis foemineis, si aetate proveciores sunt, idem ossiculum deprehenditur, sed minoris voluminis et massae, ratione ejus, quod in individuis masculis ejusdem aetatis deprehenditur. In cervo Dama et capreolo haud offenditur hoc ossiculum. Ad intendendam fibrarum contractionem praecipue in ore ventriculi sinistri versus aortae ortum inservire videtur. An cum veloci cursu et timiditate et celeri palpitantique pulsatione cordis horum animalium ossea haec genesis cohaereat, quaeri modo potest.

2. OBSERVATIO DE CLAVICULARUM RUDIMENTIS IN
FELI CATO FERRO ET MANSUETO.

Plures olim Zootomi et Zoologi systematici ex clavicula-
rum praesentia vel absentia differentias certas inter mamma-
lium ordines et familias adstruxerunt. Sic Vicq d'Azyr *)
mammalia quadrupeda in claviculatas et non claviculatas distin-
xit, illisque praeter hominem simiarum, sciurorum, myoxorum
et talparum familiam, his vero, praeter cervinum et bovinum
genus, leporinum, caninum, felinum, suillum, equinum, ele-
phantinum, rhinocerotinum et Hippopotami genus accensuit.
Sic etiam Linné in ferarum et praesertim in glirium ordine ge-
nera ex parte ex clavicularum praesentia vel absentia distinxit.
Praeter vero, quod enumeratio generum claviculis instructorum
vel destitutorum, ab his auctoribus facta, manca et incompleta
fit, et quod quoad ursinum genus discensus obtineat, quippe
cui ill. Haller claviculas adjudicavit, quas vero Roederer in ar-
cto terrestri et Pallas **) in hoc et in maritimo haud invenit,
certo ossium illorum praesentia ordinum et familiarum natura-
lium in mammalium classe characterem certum distinctivum sup-
peditare nequit. Cum enim alias semper gradative simplicando

*) Table pour servir à l'histoire anatomique et naturelle des corps
vivans.

**) Spicilegia zoologica Fasc. XIV.

procedat natura in extruenda organisationum fabrica, jam exinde hic ut in aliis casibus transitus adesse, quibus claviculata cum non claviculatis cohaerent, fuspicari licet, idque usque dum lex generalis certo nota et promulgata erit, ex qua natura in producenda diversa organisationum ferie aut fines respiciens et ex finibus ordinans, quaedam progressionis membra intelligibilia omittere voluerit aut mechanice formans omittere debuit, breviter ergo lex nota erit, ex qua progressio permanentium specierum organicarum, quae vel nunc sunt, vel fuere, constructa fuerit, vel potius progressio virium, quibus fiebant, procedat. Revera etiam observatores ejusmodi transitus detexerunt. Sic cel. Pallas, *) non modo in gulone, lutra vulgari, mele vulgari europaeo clavicularum rudimenta detexit et delineavit, sed et in mustela lutreola, putorio, erminio, nivali, zibellino, marte, Sarmatica, Sibirica, in lynce vulgari europaeo et plurimis praeter ursum feris, et in leporibus auritis, qui soli e glirium ordine imperfectas claviculas habent.

Memorabilia vero videntur clavicularum rudimenta, quae in feli cato fero et mansueto, praesertim adultiori offendimus, in junioribus vero hujus speciei individuis haud deteximus.

Imitantur enim arcuata sua forma et extremitatibus suis, *sternali* graciliori, *humerali* tumidiori et latiori, perfecte formam

*) Spicil. zoolog. Fasc. XIV.

clavicularum perfectarum in aliis animalibus, quod in rudimentis a b. Pallas in aliis animalibus observatis et delineatis vix conspicitur.

Longitudine sua pollicem excedunt, rudimentisque in aliis animalibus a b. Pallas inventis etiam praevalent. Utraque extremitate quidem liberae sunt, nec humerum, nec sternum attingentes ut in mox dictis animalibus, sed musculis interjectae et undique adnexae, cum e contra Pallas defendat: rudimenta ab ipso observata cellulosae libere inhaerere.

Si de usu ejusmodi clavicularum quaestio oritur, ad ea provocare possumus, quae jam supra de coexistantia musculorum et ossium protulimus, cum et hic ejusmodi clavicularum rudimenta magnis musculorum massis, praesertim pectoralium immo et deltoideorum impacta sint, ideoque et hic una secretio alterius causa vel in usum alterius fieri possit. Plane quidem absumus, uti ex introitu ad secundam hanc observationem jam patet, ut ineptias illas teleologicas, quibus olim quidam scriptores auctorem naturae et naturam sancta quasi sua simplicitate ornare voluerunt, approbemus, immo nec subscribimus judicium ill. Blumenbachii *), qui licet recte medium ex extremis eligens, Academicum parisiensem delirii accusare videtur, quia oculum tanquam visui destinatum negavit, nam magnum intercedit discri-

*) *Beyträge zur Naturgeschichte. 1. Th. p. 41.*

men inter visui destinatum esse et visui inservire. Judicium de destinatione plane extra cancellos empyricorum naturae scrutatorum situm est, judicium de usu et servitute partium ipsis reservatum manet. Sed nec adsentire possumus ill. Pallas, qui occasione claviculae lutreolae cum ironia quaerit: qui omnia in certos fines a natura instituta esse jactant, cuinam utilitati minutula ista claviculae quasi germina in feris immo et in lepore auritis (qui foli ex ordine glirum imperfectas habent) cellulosa libere inhaerentia, neque ligando brachio nec firmandis musculis fervientia praedestinata dicent? — uti jam innuimus de destinatione et praedestinatione naturae hic sermo esse nequit, sed de mutuo usu et officio partium praesentium — et si quaestio in casu substrato claviculae felis agitur, perhiberi potest, istas non quidem firmandis musculis, sed fibrarum muscularium, quae musculus totum componunt, et conciliando sic roburi musculorum inservire, praeterquam quod secretio ossea musculis, aliorumque organorum functioni proficua esse possit? Annon pars tendinea diaphragmatis, hinc inde longe in carnem producti tendines ossei in musculis avium, prae omnibus autem ossicula libera musculos piscium interjacentia ipsosque firmentia et punctum insertionis et firmioris actionis praebentia, licet cum reliquo scheleto plane non connexa sint, simili modo inserviunt?

Reticemus, dari in organismo partes, qui evolutionis causa adsunt, et functionem suam eo absolvunt, quod functiones aliarum partium possibiles reddant. Hoc et hic quadrare ex seriori, et tamen constanti harum clavicularum apparitione jam patet.

3. OBSERVATIO DE OSSE THORACICO LIMACIS AGRESTIS.

Os sic dictum sepiae, quod in sepia officinali, aliisque huius generis speciebus infra integumenta fere omnem dorsalem regionem occupat, non modo novam apparitionem in serie animalium ratione agminis vertebratorum sistit, quippe columnae vertebrali vertebratorum neutiquam comparari potest, sed etiam ratione animalium non vertebratorum, imprimis vermium, si et testas bivalvium vel univalvium ceu os sepiae supra integumenta locatum consideratur. Gradatio, quae alias, quoad sceleton in serie animalium servatur, violata videtur. Violationem vero hanc etiam hic evanescere, sequens observatio docet: In limace agresti L. si thoracis vel clypei integumentum resecetur, offenditur ossiculum planum et rotundatum, clypei formam referens, densioris compagis quidem et minoris extensionis, quam os sepiae habet, quippe thoracis partem circumscriptam modo occupat, dum os

sepieae longitudinem totius abdominis sequatur et compleat, sed quoad formam, situm quoad anticam partem et usum plane ossi sepiae imperfecto vel inferioris gradus comparandum.

4. OBSERVATIO INTESTINA COECA UROGALLI SPECTANS.

Intestina coeca, quae in homine (si accurata comparatio cum aliis animalibus scopo est) processum modo vermiformem, in aliis mammalibus verum intestinum crassum coecum simplex sistunt, in aliis denique mammalibus plane deficiunt, in avium classe multiplicari, rarius adesse simplex, saepius occurrere duplex coecum, numerumque hunc binarium in classe piscium inque ejus nonnullis speciebus, ut in Salmone falare, in classe insectorum in scarabaeis, lepidopteris horumque larvis etc., et inter vermes in aphroditis, Medusis, asteriis enormiter augeri, et in systema vasorum sensim immutari notum est, sicut et, functiones horum intestinorum coecorum sensim variari. At minus nota esse videtur singularis horum intestinorum conditio in urogallo, quem ex victu fabrica aliisque a genere Tetraonis separare malleamus.

Delineavit quidem jam Gerard. Blasius *) ex Jacobaeo

*) Ger. Blasii anatome animalium. Amstelod. 1681.

coeca ululae et ex Casp. Bartholino coeca Pavonis, unde distinctio inter crassa et tenuia horum coecorum patet, nosque ipsi observavimus eandem inter crassa et tenuia coecorum distinctionem magis apparentem in anate boschate fera. Memorabilia vero sunt, quae quoad haec coeca in urogallo offenduntur, de quibus Bloch, *) licet curate laryngis et arteriae asperae conditionem adnotaverit, nil attulit.

Intestinorum tractus a pyloro ventriculi musculosi incipiens crassis omnimode adnumerandus, et ad initium coecorum protensus aequalem diametrum servat, et 5 circiter pedes longitudine aequat. Coeca duo in fine hujus tractus cum recto exeunt. Rectum aequalis fere crassitiei cum priori tractu ad cloacam recta tendens 9 pollices aequat. Coeca vero illa duo sursum versus ventriculum tendunt, et singulum eorum longitudine aequat 2 pedes 9 pollices, sic ut simul sumpta longitudo coecorum sit = 5 pedes 6 poll. ex mens. veteri parisina = longitudini fere totius reliqui tractus intestinalis inde a ventriculo usque ad cloacam. Directio sursum versus ventriculum in reliquis avibus quoque obtinet, sed hic ob enormem ingluviem, quae inferiora

**) *Beschäftigung. der Berl. Gesellschaft naturf. Freunde. 4. B. ornitholog. Rhapsod.*

versus faccum format, et faccum coecum ventriculos multoties superantem refert, memorabilior videtur, quia coeca et faccus ille coecus sibi e directione opposita respondentes vice versa quasi se quaerunt, ad anastomosin quasi, mammariae et epigastricae arteriae ad instar, tendunt et analogiam canalis alimentaris superioris et inferioris declarant.

Singulum illorum coecorum constat ex intestino tenui 6 — 7 pollicum longitudinis, fabricae subtilioris, uti alias tenuia et diametri 4 lin. et ex intestino crasso diametri in medio 9 linearum, majoris, quam in tractu intestinali a ventriculo inde observatur.

Pars crassa horum coecorum non modo longitudine sua et amplitudine, sed etiam fabrica sua insignitur, quippe in facie interiori septem seriebus longitudinalibus, glandulosis elevatis fecernentibus instructa est, quae, si exsiccantur ligamenta quasi albida in facie exteriori referant.

Concoctio et extractio alimentorum in his coecis potissimum fieri non modo ex apparatus magnitudine ex mesenteriorum coecis adpertinentium apparatu, sed et ex victus natura, qui non modo in baccis juniperi et vaccinii myrtilli, sed hyeme praesertim et vere ex aceribus pini sylvestris consistit, qui in ingluvie deprehenduntur, et in ventriculo non plene extracta et praepa-

rata inveniuntur, credibile fit. Conjungit itaque hic apparatus in urogallo coëca avium cum istis piscium, in quibus organorum fecretoriorum vices, ut ex numero, structura et connexione apparet, multo magis gerunt.

PRAENOBILISSIMO AC DOCTISSIMO
DOMINO CANDIDATO
P R A E S E S.

Licet angustius temporis spatium Tibi ad absolvenda studia in hac academia concessum et praescriptum fuerit, ita tamen hoc spatium emensus es et tali diligentia insignivisti, ut in examinibus expectationibus ordinis medici vere satisfeceris. Fuisti insuper, dum inter nos commoratus es, ea vitae morumque integritate conspicuus, quae non solum suum ad obtinendum illum scopum conferre, sed et Te omnibus bonis aestumatum reddere potuit. Congratulor itaque Tibi Tuisque de digne absoluto studiorum curriculo. Vale mihiq̃ue amicum animum serva.

K.
